

Теорія та історія держави і права

УДК 340.12:342.9

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.19969437>

Поняття правової діяльності крізь призму Закону України «Про адміністративну процедуру»: теоретико-практичний аналіз

Костюкевич Олександр Костянтинович,

кандидат юридичних наук,

асистент кафедри кримінального правосуддя

та правоохоронної діяльності Волинського національного університету

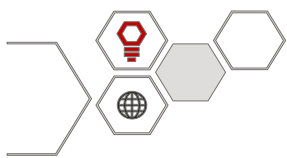
імені Лесі Українки, Україна, м. Луцьк, Україна,

<https://orcid.org/0009-0000-1685-4578>

Прийнято: 17.04.2026 | Опубліковано: 30.04.2026

Анотація. У статті досліджено поняття правової діяльності крізь призму положень Закону України «Про адміністративну процедуру» та розкрито значення адміністративної процедури як однієї з форм сучасної правової діяльності публічної адміністрації. Особливу увагу приділено з'ясуванню місця адміністративної процедури у структурі правової діяльності, аналізу її функціонального призначення, а також її ролі у становленні людиноцентричної моделі публічного адміністрування.

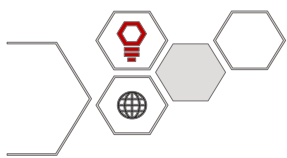
Метою статті є теоретико-правове осмислення поняття правової діяльності крізь призму Закону України «Про адміністративну процедуру», з'ясування місця адміністративної процедури у структурі правової діяльності та визначення її значення для формування сучасної людиноцентричної моделі публічного адміністрування.

У дослідженні використано загальнонаукові та спеціально-юридичні методи пізнання, зокрема діалектичний, системно-структурний, формально-юридичний, порівняльно-правовий, логіко-семантичний та метод аналізу правозастосовної практики. Їх застосування дало змогу розкрити зміст категорії правової діяльності, дослідити принципи адміністративної процедури, з'ясувати особливості адміністративного акта як результату правової діяльності та проаналізувати значення процедурних гарантій у відносинах між публічною адміністрацією та приватною особою.

У результаті дослідження обґрунтовано, що правова діяльність не зводиться до формального виконання правових норм, а виступає складним інтелектуально-вольовим, процедурно організованим і соціально значущим процесом, у межах якого відбувається створення, реалізація, тлумачення, охорона та захист права. Доведено, що Закон України «Про адміністративну процедуру» є не лише спеціальним нормативним актом, який упорядковує порядок вирішення адміністративних справ, а й важливим інструментом переосмислення природи правової діяльності органів публічної адміністрації. Встановлено, що адміністративна процедура є однією з найвиразніших форм сучасної правової діяльності, оскільки поєднує нормативний, аксіологічний, процедурний і правозахисний виміри права. Показано, що впровадження загальної адміністративної процедури змінює модель взаємин між державою і приватною особою: від владно-розпорядчої до людиноцентричної, заснованої на принципах належного адміністрування.

Зроблено висновок, що в сучасних умовах правова діяльність публічної адміністрації повинна оцінюватися не лише за кінцевим рішенням, а й за якістю процедури його підготовки та прийняття. Закон України «Про адміністративну процедуру» закладає нормативну основу для переходу до нової моделі адміністративного правозастосування, у якій визначальними є

верховенство права, право особи на участь у провадженні, обґрунтованість рішення, пропорційність, добросовісність та ефективний правовий захист.

Ключові слова: правова діяльність, адміністративна процедура, адміністративний акт, публічна адміністрація, належне адміністрування, правозастосування, Закон України «Про адміністративну процедуру», право бути вислуханим.

The concept of legal activity through the prism of the law of Ukraine “On Administrative Procedure”: A theoretical and practical analysis

Oleksandr Kostiukevych,

PhD in Law,

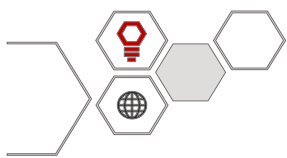
Assistant at the Department of Criminal Justice and Law Enforcement Activity

Lesya Ukrainka Volyn National University, Ukraine, Lutsk, Ukraine,

<https://orcid.org/0009-0000-1685-4578>

Abstract. The article examines the concept of legal activity through the prism of the provisions of the Law of Ukraine “On Administrative Procedure” and reveals the significance of administrative procedure as one of the forms of contemporary legal activity of public administration. Particular attention is paid to clarifying the place of administrative procedure within the structure of legal activity, analyzing its functional purpose, and determining its role in the establishment of a human-centered model of public administration.

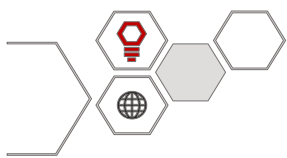
The purpose of the article is to provide a theoretical and legal understanding of the concept of legal activity through the prism of the Law of Ukraine “On Administrative Procedure”, to clarify the place of administrative procedure in the structure of legal activity, and to determine its significance for the formation of a modern human-centered model of public administration.

The study employs general scientific and special legal methods of cognition, in particular the dialectical, systemic-structural, formal-legal, comparative-legal, logical-semantic methods, as well as the method of analyzing law enforcement practice. Their application made it possible to reveal the content of the category of legal activity, to examine the principles of administrative procedure, to clarify the specific features of an administrative act as a result of legal activity, and to analyze the significance of procedural guarantees in relations between public administration and a private person.

The study substantiates that legal activity is not limited to the formal implementation of legal norms, but rather constitutes a complex intellectual-volitional, procedurally organized, and socially significant process within which law is created, implemented, interpreted, safeguarded, and protected. It is demonstrated that the Law of Ukraine “On Administrative Procedure” is not only a special normative act regulating the procedure for resolving administrative cases, but also an important instrument for rethinking the nature of the legal activity of public administration bodies. It is established that administrative procedure is one of the most expressive forms of contemporary legal activity, since it combines the normative, axiological, procedural, and rights-protective dimensions of law. It is shown that the introduction of a general administrative procedure changes the model of relations between the state and a private person: from a power-ordering model to a human-centered one based on the principles of good administration.

It is concluded that, under contemporary conditions, the legal activity of public administration should be assessed not only by the final decision, but also by the quality of the procedure for its preparation and adoption. The Law of Ukraine “On Administrative Procedure” lays the normative foundation for the transition to a new model of administrative law enforcement in which the rule of law, the individual’s right to participate in proceedings, reasonableness of decisions, proportionality, good faith, and effective legal protection are determinative.

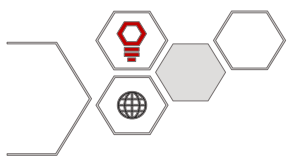

Keywords: legal activity, administrative procedure, administrative act, public administration, good administration, law enforcement, Law of Ukraine “On Administrative Procedure”, right to be heard.

Постановка проблеми. Категорія правової діяльності належить до фундаментальних понять теорії держави і права, оскільки саме через діяльність суб’єктів право набуває реального змісту, практичного вияву та соціальної результативності. Утім у сучасній юридичній науці поняття правової діяльності нерідко розкривається або надто широко, або фрагментарно — через окремі її прояви: правотворчість, правозастосування, тлумачення права, контроль, захист права тощо. Унаслідок цього бракує цілісного уявлення про те, як право функціонує у щоденній практиці публічної адміністрації.

Особливої актуальності ця проблема набула після прийняття Закону України «Про адміністративну процедуру» від 17 лютого 2022 р. № 2073-IX, який закріпив загальні правила розгляду та вирішення адміністративних справ, визначив принципи адміністративної процедури, статус учасників провадження, вимоги до адміністративного акта, гарантії права особи бути вислуханою та засоби адміністративного оскарження [1]. Подальше узгодження спеціального законодавства з цим Законом через прийняття Закону України від 10 жовтня 2024 р. № 4017-IX ще більше посилило його системоутворююче значення [2]. Це дає підстави розглядати адміністративну процедуру не лише як інститут адміністративного права, а як одну з ключових форм сучасної правової діяльності.

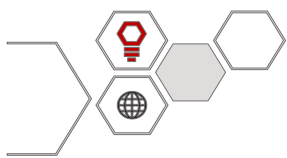
Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика адміністративної процедури та її місця у механізмі правового регулювання активно досліджується як в українській, так і в зарубіжній юридичній науці. Вагомий внесок у її розроблення зробили В. П. Тимошук, А. М. Школик, О. М. Соловйова, Н. Ю. Задирака, І. В. Бойко, Я. Брієде та інші вчені. В. П.

Тимошук обґрунтовує значення загальної адміністративної процедури як рамкового закону для різних сфер публічного адміністрування та наголошує на її ролі у формуванні нової моделі взаємин між адміністрацією та особою [5; 6; 8]. А. М. Школик аналізує систематизацію адміністративно-процедурного законодавства та підкреслює його значення для цілісності галузевого регулювання [7]. О. М. Соловйова звертає увагу на те, що принципи адміністративної процедури мають самостійне значення як критерії оцінювання законності адміністративних актів і процедурних дій [3]. Н. Ю. Задирака окремо акцентує на принципі добросовісності як вимозі належної поведінки адміністративного органу під час здійснення адміністративної процедури [15]. Я. Брієде та І. В. Бойко розкривають правову природу адміністративного акта та його місце в системі адміністративної процедури [4].

У зарубіжній доктрині важливе значення для осмислення адміністративної процедури мають Recommendation CM/Rec(2007)7 Комітету міністрів Ради Європи щодо good administration [9] та модельні правила ReNEUAL on EU Administrative Procedure [10], у яких закладено підхід до адміністративної процедури як до самостійної гарантії справедливого, прозорого та передбачуваного урядування.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри наявність вагомих наукових праць із проблем адміністративної процедури, у вітчизняній юридичній науці недостатньо цілісно розкрито зв'язок між загальнотеоретичною категорією правової діяльності та сучасною моделлю адміністративно-процедурного регулювання. Досить часто адміністративна процедура аналізується як окремий інститут адміністративного права, тоді як її значення для переосмислення самої природи правової діяльності органів публічної адміністрації залишається недостатньо висвітленим. Потребує подальшого дослідження і питання про те, яким чином процедурні гарантії,

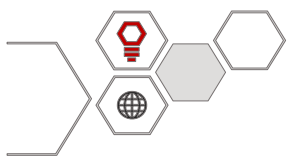
закріплені в Законі України «Про адміністративну процедуру», трансформують традиційне уявлення про правозастосовну діяльність держави, змінюючи її з владно-розпорядчої на людиноцентричну.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є теоретико-правове осмислення поняття правової діяльності крізь призму Закону України «Про адміністративну процедуру», з'ясування місця адміністративної процедури у структурі правової діяльності та визначення її значення для формування сучасної людиноцентричної моделі публічного адміністрування.

Для досягнення поставленої мети визначено такі **завдання**: розкрити зміст поняття правової діяльності як загальнотеоретичної категорії; визначити місце адміністративної процедури у структурі правової діяльності; проаналізувати принципи адміністративної процедури як критерії належної правової діяльності; з'ясувати значення права особи на участь у провадженні та адміністративного акта як результату правової діяльності; показати вплив Закону України «Про адміністративну процедуру» на трансформацію моделі публічного адміністрування в Україні.

Методологія дослідження. Методологічну основу статті становить поєднання загальнонаукових і спеціально-юридичних методів, що відповідає міжгалузевому характеру досліджуваної проблематики. Діалектичний метод використано для з'ясування динаміки поняття правової діяльності та його трансформації під впливом адміністративно-процедурного законодавства. Системно-структурний метод дав змогу розглянути правову діяльність як цілісне явище, у якому поєднуються суб'єктний, нормативний, процедурний, результативний і правозахисний елементи.

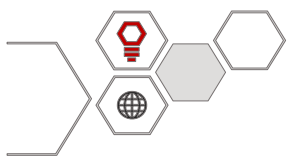
Формально-юридичний метод застосовано під час аналізу положень Закону України «Про адміністративну процедуру», зокрема норм щодо принципів адміністративної процедури, адміністративного акта, участі особи

у провадженні, мотивування рішення та адміністративного оскарження [1]. Порівняльно-правовий метод дав змогу зіставити українську модель адміністративної процедури з європейськими стандартами належного адміністрування, відображеними в Recommendation CM/Rec(2007)7 та ReNEUAL Model Rules on EU Administrative Procedure [9; 10]. Логіко-семантичний метод використано для уточнення змісту понять «правова діяльність», «адміністративна процедура», «адміністративний акт» і «належне адміністрування».

Окреме значення мав метод аналізу правозастосовної практики, який дозволив оцінити адміністративну процедуру не лише як нормативну конструкцію, а як реальний стандарт діяльності публічної адміністрації. З цією метою використано матеріали Верховного Суду щодо права особи бути вислуханою та впливу Закону України «Про адміністративну процедуру» на практику адміністративних судів [11; 12]. Сукупне застосування зазначених методів забезпечило комплексний характер дослідження і дало змогу поєднати теоретико-правовий, нормативний, порівняльний і практичний виміри аналізу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Правову діяльність доцільно визначати як нормативно впорядковану, соціально значущу, інтелектуально-вольову діяльність уповноважених суб'єктів, спрямовану на створення, реалізацію, тлумачення, охорону й захист права. Її сутність полягає в тому, що право існує не лише у вигляді нормативних приписів, а й у вигляді практики їх застосування, тлумачення, реалізації та забезпечення. Саме через правову діяльність право набуває динаміки, практичного змісту і соціальної ефективності. У структурі правової діяльності традиційно виділяють правотворчу, правозастосовну, правоінтерпретаційну, контрольну та правоохоронну діяльність. Водночас сучасний стан правової держави вимагає ширшого підходу: важливо не лише те, хто ухвалює рішення і на підставі якої норми, а й те, у який спосіб таке рішення готується, обґрунтовується,

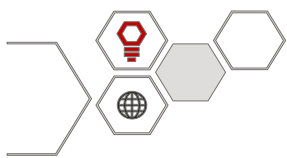
повідомляється та може бути оскаржене. Саме тому процедура виступає не зовнішнім технічним додатком до правової діяльності, а її внутрішнім структурним елементом [1; 5; 7].

З огляду на це правову діяльність слід розуміти не як сукупність окремих формальних дій, а як цілісний процес, у межах якого юридичне значення має не лише кінцевий результат, а і спосіб його досягнення. Такий підхід особливо важливий у сфері публічного адміністрування, де адміністративний орган вступає у безпосередню взаємодію з особою, а відтак якість цієї взаємодії визначає і якість права в дії.

Закон України «Про адміністративну процедуру» фактично запровадив загальні правила індивідуального адміністративного правозастосування. У центрі цього Закону перебувають адміністративна справа, адміністративний орган, учасники провадження, адміністративний акт, процедурні дії, строки, мотивування рішення, порядок його доведення до відома особи, адміністративне оскарження та виконання адміністративного акта [1].

Саме в адміністративній процедурі особливо чітко виявляються основні ознаки правової діяльності. По-перше, вона здійснюється уповноваженим суб'єктом – адміністративним органом. По-друге, має нормативну основу та процедурну форму. По-третє, пов'язана зі встановленням фактичних обставин справи, їх юридичною оцінкою та прийняттям рішення. По-четверте, її результат породжує юридичні наслідки для конкретної особи. По-п'яте, така діяльність підлягає перевірці в адміністративному або судовому порядку. Отже, адміністративну процедуру можна розглядати як концентровану модель сучасної правозастосовної діяльності у сфері публічного управління [1; 4; 6].

При цьому адміністративна процедура має не лише технічне, а й глибоке правозахисне значення. Вона створює умови, за яких владне рішення перестає бути одностороннім проявом адміністративної волі, а набуває ознак юридично організованого процесу, в якому важливими є послідовність дій,

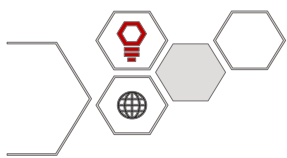
мотивованість висновків, належна комунікація з особою та наявність механізмів перегляду чи оскарження рішення.

Особлива цінність Закону України «Про адміністративну процедуру» полягає в тому, що він закріплює не лише етапи розгляду справи, а й принципи, які визначають якість діяльності адміністративного органу. До них належать верховенство права, законність, рівність перед законом, обґрунтованість, безсторонність, добросовісність, розсудливість, пропорційність, відкритість, своєчасність, ефективність, офіційність та гарантування права особи на участь в адміністративному провадженні [1].

О. М. Соловйова слушно зазначає, що принципи адміністративної процедури мають значення не лише як програмні положення, а як реальні критерії оцінювання законності адміністративних актів, процедурних рішень і процедурних дій [3]. Водночас Н. Ю. Задирака переконливо підкреслює, що принцип добросовісності в адміністративній процедурі має не декларативний, а практичний характер, оскільки визначає належний стандарт поведінки адміністративного органу у взаємодії з особою [15].

Це означає, що правова діяльність адміністративного органу повинна оцінюватися не тільки за кінцевим результатом, а й за тим, наскільки послідовно в ній реалізовано зазначені принципи. Навіть формально правомірне рішення може виявитися неналежним, якщо воно прийняте без достатнього мотивування, без дотримання права особи бути вислуханою, без додержання принципу пропорційності або всупереч вимозі добросовісної поведінки адміністративного органу [1; 3; 9; 15].

Саме через ці принципи сучасне розуміння правової діяльності відходить від застарілого уявлення про право як про виключно наказову систему. Правова діяльність у демократичній державі є діяльністю, внутрішньо зв'язаною правом не тільки за формою, а й за ціннісним змістом.

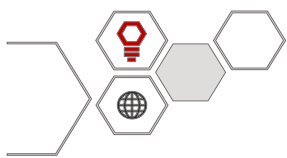

Однією з ключових новел Закону є гарантування права особи на участь в адміністративному провадженні [1]. Йдеться не лише про повідомлення особи про розгляд справи, а про реальну можливість подати пояснення, документи, заперечення, висловити свою позицію до прийняття несприятливого адміністративного акта. Такий підхід відповідає європейським стандартам належного адміністрування, закріпленим у Recommendation CM/Rec(2007)7 [9] та ReNEUAL Model Rules [10].

У матеріалах Верховного Суду акцентується, що право бути вислуханим повинно забезпечуватися насамперед у справах про прийняття несприятливих адміністративних актів [11]. У навчально-аналітичних матеріалах Я. О. Берназюка наголошено на впливі Закону України «Про адміністративну процедуру» на підходи адміністративних судів до оцінки формалізму, дискреції, обґрунтованості та процесуальних гарантій [12]. Відтак участь особи в адміністративному провадженні слід розглядати як один із ключових критеріїв сучасної правової діяльності публічної адміністрації [1; 11; 12].

Право бути вислуханим відображає сутнісну зміну у відносинах між державою і людиною. Якщо традиційно адміністративне провадження сприймалося як внутрішня справа органу, то нині воно дедалі більше розглядається як юридично впорядкований процес взаємодії, у якому особа виступає повноцінним учасником, а не пасивним адресатом владної волі.

У сфері адміністративної процедури результатом правової діяльності найчастіше є адміністративний акт. Я. Брієде та І. В. Бойко наголошують, що адміністративний акт є центральною категорією загальної адміністративної процедури, оскільки саме в ньому концентрується волевиявлення адміністративного органу щодо конкретної справи [4]. Проте зміст і юридична якість адміністративного акта не можуть бути зрозумілі поза процедурою його підготовки та прийняття.

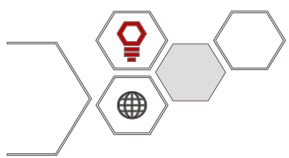

Цей висновок є принципово важливим і для загальної теорії права. Якщо результат правової діяльності має юридичне значення, то його належність визначається не тільки змістом рішення, а й способом його досягнення. Саме тому в сучасному адміністративному праві дедалі більшого значення набуває ідея, що справедливе рішення не може бути відокремлене від справедливої процедури. У практичному вимірі це означає, що адміністративний акт має бути не тільки законним за змістом, а й прийнятим компетентним органом, у належній формі, у межах строку, з дотриманням права особи на участь та з належним мотивуванням [1; 4; 6].

У такому розумінні Закон України «Про адміністративну процедуру» є одним із найпереконливіших нормативних утілень сучасної правової діяльності. Він показує, що діяльність адміністративного органу є правовою лише тоді, коли вона здійснюється компетентним суб'єктом, має законну підставу, відбувається в межах визначеної процедури, поважає права та законні інтереси особи та завершується мотивованим адміністративним актом, який може бути оскаржений [1; 4; 5; 15].

Однією з найважливіших особливостей цього Закону є його системоутворюючий характер. В. П. Тимошук підкреслює, що Закон про адміністративну процедуру має потенціал рамкового закону для всіх секторів публічного адміністрування, а його регулятивна цінність зростатиме через поступове зменшення потреби дублювати процедурні приписи в спеціальному законодавстві [5]. Особливу роль при цьому відіграють принципи Закону, які виконують функцію мірил для подолання колізій і заповнення прогалин у правовому регулюванні [5].

Ця тенденція вже дістала нормативне закріплення у Законі № 4017-IX від 10 жовтня 2024 р., яким внесено зміни до багатьох законодавчих актів у зв'язку з прийняттям Закону України «Про адміністративну процедуру» [2].

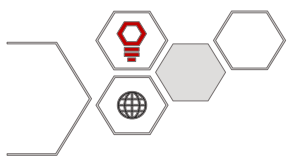
Отже, адміністративна процедура є не ізольованим інститутом, а спільним процедурним стандартом для різних сфер діяльності публічної адміністрації.

У більш широкому значенні це свідчить про поступову зміну самої філософії адміністративного регулювання. Право починає вимагати від адміністрації не лише наявності компетенції та формальної відповідності дій закону, а і дотримання процедурної справедливості, послідовності, правової визначеності та належної поваги до прав особи.

У європейській правовій традиції належне адміністрування давно розглядається як самостійна цінність демократичної держави. Recommendation CM/Rec(2007)7 виходить із того, що адміністративна діяльність повинна бути законною, неупередженою, обґрунтованою, пропорційною, здійснюватися упродовж розумного строку та забезпечувати право особи бути вислуханою [9]. ReNEUAL Model Rules on EU Administrative Procedure, своєю чергою, акцентують на необхідності доступних, функціональних і прозорих правил, які роблять видимими права та обов'язки як приватних осіб, так і адміністрацій [10].

Для України цей контекст має не лише порівняльне, а й практичне значення. У звіті European Commission Ukraine Report 2025 наголошено на необхідності подальшого узгодження підзаконних актів і практики застосування з положеннями Закону про адміністративну процедуру, а також на потребі посилення навчання посадових осіб, особливо на місцевому рівні [13]. Це свідчить про те, що адміністративна процедура є частиною ширшого процесу європеїзації українського публічного адміністрування.

Показово, що в європейському підході процедура розглядається не як суто технічний набір правил, а як інструмент реального забезпечення довіри до публічної влади. Саме тому запровадження в Україні загальної адміністративної процедури має розглядатися не лише як законодавча новела, а як ціннісна трансформація адміністративно-правової дійсності.

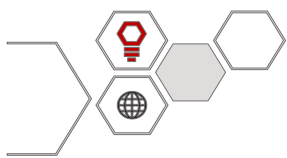

Практичне значення адміністративної процедури особливо чітко проявляється у матеріалах Верховного Суду. В Огляді судової практики Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду звертається увага на значення права бути вислуханим у справах про прийняття несприятливих адміністративних актів [11]. У наведеному прикладі щодо негативного оцінювання службової діяльності державного службовця суд звернув увагу на те, що особі не було надано можливості належним чином висловити свою позицію під час розгляду матеріалів оцінювання, а це стало істотною обставиною для оцінки правомірності рішення [11].

Показовим є й практичний вимір впровадження Закону на рівні місцевого самоврядування. У посібнику для практиків із адміністративної процедури в діяльності органів місцевого самоврядування наголошується, що Закон має сприяти уникненню зайвої бюрократії, забезпеченню справедливості при вирішенні індивідуальних справ та зниженню ризику помилок у діяльності службовців [14]. Саме на місцевому рівні адміністративна процедура виявляє себе найбільш предметно — у земельних, житлових, дозвільних, соціальних, реєстраційних та інших справах.

Такі приклади переконливо демонструють, що адміністративна процедура є не абстрактною конструкцією, а реальною формою щоденної правової діяльності. Через неї право проявляється у найпрактичнішому вимірі: у способі спілкування органу з особою, у характері мотивування рішення, у відкритості провадження, у готовності держави пояснювати свої дії та відповідати за них.

З урахуванням викладеного поняття правової діяльності доцільно уточнити. На нашу думку, правова діяльність — це не просто діяльність, урегульована правом, а така діяльність, у якій право визначає не лише межі дозволеного, а й вимоги до способу прийняття юридично значущого рішення.

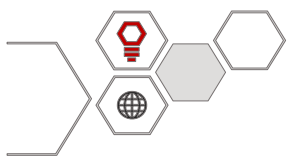
У сфері публічної адміністрації ця ідея набуває особливого значення, оскільки саме тут держава безпосередньо взаємодіє з людиною.

У такому розумінні адміністративна процедура є однією з найбільш повних форм вираження правової діяльності. Вона поєднує нормативний, процедурний, комунікативний, аксіологічний та правозахисний виміри. Завдяки цьому право постає не лише як система норм, а як практика належного адміністрування, заснована на повазі до гідності особи, правової визначеності, справедливості та передбачуваності.

Саме через адміністративну процедуру стає особливо очевидним, що сучасне право не може бути зведене до імперативу влади. Воно дедалі більше виступає як форма впорядкованої і відповідальної діяльності, де юридично значущими є не тільки повноваження органу, а й його процесуальна поведінка.

Висновки. Отже, поняття правової діяльності слід розглядати як одну з базових категорій сучасної юридичної науки, що відображає реальний спосіб існування права у суспільстві. Правова діяльність не зводиться до формального застосування норм, а включає інтелектуальний, процедурний, комунікативний та аксіологічний елементи. Вона набуває справді правового змісту тоді, коли здійснюється не довільно, а відповідно до принципів верховенства права, справедливості, пропорційності, обґрунтованості, добросовісності та поваги до прав особи.

Закон України «Про адміністративну процедуру» дає змогу найбільш наочно розкрити це поняття. Він демонструє, що діяльність публічної адміністрації є правовою не лише тому, що спирається на закон, а й тому, що пов'язана процедурою, правами учасників провадження, вимогою належного мотивування та можливістю ефективного оскарження. У цьому сенсі адміністративна процедура є однією з найвиразніших форм сучасної правової діяльності.

Запровадження в Україні загальної адміністративної процедури означає поступовий перехід від владно-командної моделі адміністративної діяльності до людиноцентричної моделі належного адміністрування. Саме тому дослідження поняття правової діяльності у зв'язку із Законом України «Про адміністративну процедуру» має не лише теоретичне, а й вагоме практичне значення для подальшого розвитку української правової системи.

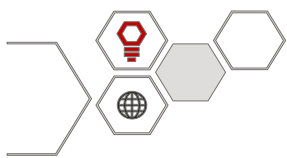
Перспективними напрямками подальших наукових досліджень є з'ясування співвідношення правової діяльності та адміністративного розсуду, дослідження впливу Закону України «Про адміністративну процедуру» на практику органів місцевого самоврядування, аналіз судових стандартів перевірки дотримання процедурних гарантій, а також вивчення ролі адміністративної процедури у формуванні нової правової культури публічного управління в умовах європейської інтеграції України.

Список використаних джерел

1. Про адміністративну процедуру : Закон України від 17.02.2022 № 2073-IX // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2073-20> (дата звернення: 22.02.2026).

2. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про адміністративну процедуру» : Закон України від 10.10.2024 № 4017-IX // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/4017-20> (дата звернення: 22.02.2026).

3. Соловйова О. М. Деякі міркування про принципи адміністративної процедури. Проблеми законності. 2023. Вип. 163. С. 248–266. DOI: 10.21564/2414-990X.163.292332. URL: <https://plaw.nlu.edu.ua/article/view/292332> (дата звернення: 22.02.2026).

4. Брієде Я., Бойко І. В. Правова природа та ознаки адміністративного акта (у порівняльному контексті Латвії та України). Проблеми законності. 2023. Вип. 163. С. 22–45. DOI: 10.21564/2414-990X.163.292172. URL: <https://plaw.nlu.edu.ua/article/view/292172> (дата звернення: 22.02.2026).

5. Тимошук В. П. Розвиток законодавства про загальну адміністративну процедуру в Україні. Альманах права. 2023. Вип. 14. С. 383–388. DOI: 10.33663/2524-017X-2023-14-383-388. URL: https://adminprocedure.org.ua/assets/docs/Tymoshchuk_Rozvytok_zakonodavstva_pro_ZAP.pdf (дата звернення: 22.02.2026).

6. Тимошук В. П. Адміністративні акти: процедура прийняття та припинення дії : монографія. Київ : Конус-Ю, 2010. 296 с.

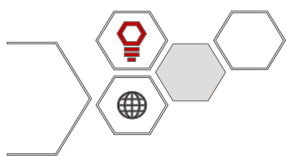
7. Школик А. М. Адміністративно-процедурне законодавство та його систематизація : монографія. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2020. 306 с.

8. Адміністративна процедура та адміністративні послуги. Зарубіжний досвід та пропозиції для України / авт.-упоряд. В. П. Тимошук. Київ : Факт, 2003. 496 с.

9. Recommendation CM/Rec(2007)7 of the Committee of Ministers to member states on good administration, adopted by the Committee of Ministers on 20 June 2007. URL: <https://www.refworld.org/legal/resolution/coeministers> (accessed: 22.02.2026).

10. ReNEUAL Model Rules on EU Administrative Procedure / H. C. H. Hofmann et al. 2014. URL: https://www.renewal.eu/images/Home/ReNEUAL-Model_Rules-Compilation_BooksI_VI_2014-09-03.pdf (accessed: 22.02.2026).

11. Огляд судової практики Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду. Київ : Верховний Суд, 2023. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/oglyady/Oglyad_KAS_01_2023.pdf (дата звернення: 22.02.2026).

12. Берназюк Я. О. Вплив Закону України «Про адміністративну процедуру» на практику адміністративних судів : навчально-аналітичні матеріали. Київ : Верховний Суд, 2024. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/administrative_procedure_bernaziuk.pdf.
13. European Commission. Ukraine Report 2025. Brussels, 2025. URL: https://enlargement.ec.europa.eu/ukraine-report-2025_en (accessed: 22.02.2026).
14. Адміністративна процедура в діяльності ОМС : посібник для практиків. 2026. URL: https://adminprocedure.org.ua/assets/docs/Posibnyk_dlja_praktykiv_administratyvna_protседura_v_diialnosti_OMS.pdf (дата звернення: 22.02.2026).
15. Задирака Н. Ю. Принцип добросовісності як принцип здійснення адміністративної процедури. Проблеми законності. 2023. Вип. 163. С. 68–79. DOI: 10.21564/2414-990X.163.291191. URL: <https://plaw.nlu.edu.ua/article/view/291191>.